

POSTANOWIENIE

26 października 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Ewa Stefańska

na posiedzeniu niejawnym 26 października 2023 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa C.T.

przeciwko T.S.

o uznanie za osobę dyskryminowaną i zapłatę,

na skutek wystąpienia przez Sąd Okręgowy w Szczecinie

postanowieniem z 13 marca 2022 r., I C 1078/22,

o przekazanie do sądu równorzędnego,

**odmawia przekazania sprawy do rozpoznania innemu
sądowi równorzędnemu.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 13 marca 2022 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie wystąpił do Sądu Najwyższego na podstawie art. 44¹ k.p.c. o przekazanie do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu sprawy z powództwa C.T. przeciwko sędziemu Sądu Apelacyjnego w [...] T.S. o stwierdzenie dyskryminacji i nadużywanie władzy sędziego oraz zapłatę zadośćuczynienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Artykuł 44¹ k.p.c. stanowi podstawę przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu, jeżeli wymaga tego dobro wymiaru sprawiedliwości, w szczególności względ na społeczne postrzeganie sądu jako organu bezstronnego.

W orzecznictwie podkreśla się, że przepis ten stanowi wyjątek od kodeksowej zasady rozpoznawania sprawy przez sąd miejscowo właściwy i z tej przyczyny powinien być interpretowany ściśle (postanowienia SN z: 16 marca 2020 r., IV CO 18/20; z 10 września 2020 r., II CO 203/20; z 28 września 2021 r., II CO 72/21). Zbyt pochopne przekazywanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu nie służy wytworzeniu w społeczeństwie przekonania o bezstronności sądów, lecz przeciwnie – może budować przekonanie o łatwości manipulowania ich ustawową właściwością (postanowienia SN z: 25 listopada 2009 r., III KO 81/09; 24 lutego 2020 r., II PO 5/20). Podstawa do zastosowania art. 44¹ k.p.c. zachodzi wtedy, gdy zachodzi istotne ryzyko, że autorytet sądownictwa znacząco ucierpi w razie rozpatrzenia danej sprawy przez właściwy sąd. Dla oceny wagi zagrożenia dla autorytetu sądownictwa znaczenie mają przesłanki obiektywne (np. uzasadnione wątpliwości co do bezstronności sędziów danego sądu w konkretnej sprawie) oraz przesłanki subiektywne (np. przekonanie stron postępowania albo lokalnej opinii publicznej o braku bezstronności sędziów danego sądu w konkretnej sprawie). Same przesłanki subiektywne nie są wystarczające do zastosowania art. 44¹ § 1 k.p.c. (postanowienie SN z 3 sierpnia 2022 r., I NO 86/22).

W orzecznictwie podkreśla się, że nie jest podstawą do odebrania sprawy właściwemu sądowi sytuacja kierowania powództw przeciwko sędziom sądów znajdujących się w obszarze właściwości danego sądu (postanowienie SN z 17 czerwca 2021 r., IV CO 94/21), sytuacja spodziewanego zaistnienia przyczyny wyłączenia sędziego, nawet gdyby zaszła w stosunku do wszystkich sędziów wydziału (por. postanowienia SN z: 7 listopada 1995 r., II KO 51/95, z 27 kwietnia 2017 r., IV KO 27/17) czy też pomawianie sędziów przez stronę. Podkreśla się także, że instytucja przekazania sprawy sądowi równorzędnemu nie może służyć obejściu rozstrzygnięć wydanych w trybie art. 49 k.p.c. (por. postanowienie SN z 3 sierpnia 2022 r., I NO 86/22).

Mając na względzie powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

(a.g.)

[ms]